

i forbindelse med almindelige havnestatssyn, og hvor det i øvrigt skønnes nødvendigt.

Til § 188

Bestemmelsen giver skadelidte adgang til at rejse krav direkte mod forsikringsgiveren eller den, der har stillet sikkerhed for den registrerede ejers erstatningsansvar. Bestemmelsen gengiver Bunkerskonventionens artikel 7, stk. 10. En sådan adgang til direkte at rette et krav mod forsikreren kendes fra 1992-ansvarskonventionen og bestemmelsen svarer til § 200, stk. 1, i kapitel 10. Uanset om den registrerede ejer har mistet sin begrænsningsret, vil forsikringsgiveren kunne påberåbe sig bestemmelserne om ansvarsbegrænsning i kapitel 9, jf. udkastets § 185. Forsikringsgiverens ansvar kan ikke overstige det til enhver tid gældende maksimum i kapitel 9, hvilket betyder, at de indskrænkninger i den registrerede ejers begrænsningsret, der gælder efter § 173, herunder om renter og sagsomkostninger, ikke gælder for forsikringsgiveren. Dog er det Sølovsudvalgets opfattelse, at en forsikrer i tilfælde, hvor hovedkravet overstiger ansvarsgrænsen, i tillæg til begrænsningsbeløbet er pligtig at betale renter og sagsomkostninger fra indledningen af et eventuelt berettiget sagsanlæg, men at renter, der påløber indtil sagen anlægges, ikke som udgangspunkt kan afkræves forsikreren. Forsikreren kan endvidere påberåbe sig samme ansvarsfritagelsesgrunde som den registrerede ejer kunne have gjort gældende. Bunkerskonventionens artikel 7, stk. 10, nævner dog, at fritagelsesgrunde, der er begrundet i den registrerede ejers konkurs eller likvidation, ikke skal kunne gøres gældende af forsikringsgiveren. Da den registrerede ejers fritagelsesgrunde udtømmende er opregnet i § 184, og da konkurs ikke er en fritagelsesgrund efter de almindelige erstatningsretlige principper her i landet, har man fundet det overflødig at medtage dette. Forsikringsgiveren kan ikke overfor skadelidte gøre særlige ansvarsfritagelsesklausuler i forsikringsaftalen gældende bortset fra tilfælde, hvor den registrerede ejer forsætligt har forårsaget skaden. Dette betyder eksempelvis, at en forsikrer ikke over for skadelidte kan anføre, at præmien ikke var betalt, eller den i P&I forsikringer almindelige klausul om "pay to be paid". Bunkerskonventionens artikel 7, stk. 10, anfører endvidere i sidste punktum, at forsikringsgiveren har ret til at adcitere ejeren. En udtrykkelig bestemmelse om forsikringsgiverens ret til at adcitere ejeren findes i sølovens § 200, stk. 1, sidste pkt. Sølovsudvalget har imidlertid fundet, at en sådan bestemmelse er overflødig, da forsikringsgiveren efter de almindelige regler i retsplejeloven udstyres med denne ret. De i retsplejelovens § 250, stk. 2, opstillede betingelser

for adcitation vil efter udvalgets opfattelse altid være opfyldt i den omhandlede situation, da såvel ejeren som forsikringsgiveren er underlagt værnetingsbestemmelsen i § 189, og krav rejst i medfør af kapitlets regler altid vil have den nødvendige sammenhæng.

§ 200, stk. 2, giver forsikreren ret til at oprette en begrænsningsfond i medfør af § 195 med samme virkning, som hvis den var oprettet af ejeren selv. Retten til at oprette en begrænsningsfond er ikke i kapitel 9 (§ 177) begrænset til eksempelvis den registrerede ejer. Bunkerskonventionen indeholder ikke en bestemmelse svarende til 1992-ansvarskonventionens artikel V, stk. 11, hvor forsikringsgiveren udstyres med en ret til at oprette en fond uden at der er taget forudgående retslige skridt af en skadelidt, men henviser til Globalbegrænsningskonventionens regler. Der er derfor ikke medtaget en tilsvarende bestemmelse i dette kapitel, hvilket betyder, at et retsligt skridt skal være taget før end en begrænsningsfond kan oprettes.

Til § 189

Bestemmelsen, der gengiver Bunkerskonventionens artikel 9, stk. 1, regulerer danske domstoles internationale kompetence ved søgsmål mod et skibs ejer eller forsikringsgiver samt ved søgsmål om fordeling af en begrænsningsfond. Bestemmelsen svarer til 1992-ansvarskonventionens artikel IX, stk. 1, og sølovens § 203, stk. 1 og 2. Ved søgsmål mod andre ansvarlige regulerer nærværende bestemmelse ikke domstolenes kompetence. Bestemmelsen er ufravigelig, og der er således ikke adgang for parterne til at aftale værneting i modstrid med bestemmelsen.

Hovedprincippet, der er gengivet i *stk. 1*, er, at søgsmål om erstatning for olieskader alene kan rejses for dansk domstol, såfremt skaden er opstået på dansk territorium eller i den danske eksklusive økonomiske zone, eller der er taget forholdsregler uden for dansk territorium eller eksklusiv økonomiske zone, f. eks. på det åbne hav eller på en anden stats territorium, for at afværge eller begrænse skade på dansk territorium eller eksklusiv økonomiske zone. Formuleringen af *stk. 1* er blevet tilpasset for at tydeliggøre, at der er tale om en værnetingsbestemmelse.

Stk. 2 bygger på reglen i artikel 9, stk. 1, i Bunkerskonventionen om, at alle krav, som har deres oprindelse i en og samme begivenhed, der har foranlediget olieskader i flere lande, skal kunne pådømmes i en og samme konventionsstat, forudsat at den er kompetent efter hovedreglen i *stk. 1*. Sag efter *stk. 2* vil kunne rejses her, selv om der ikke er rejst sag efter *stk. 1*, når blot betingelserne for at rejse en sådan sag foreligger.